

Na temelju članka 80. Ustava Republike Hrvatske, Hrvatski sabor je na sjednici održanoj _____ donio

O D L U K U

**o proglašenju 2008. godine "Godinom Marina Držića"
u Republici Hrvatskoj**

I.

U povodu 500-te obljetnice rođenja Marina Držića, godina 2008. proglašava se "Godinom Marina Držića" u Republici Hrvatskoj.

II.

Za pripremu programa obilježavanja "Godine Marina Držića" osnovat će se Počasni odbor, u koji će se imenovati predstavnici Hrvatskoga sabora, Vlade Republike Hrvatske, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, te pojedinci i predstavnici uglednih znanstvenih organizacija i institucija.

Odluku o osnivanju Počasnog odbora donijet će Predsjedništvo Hrvatskog sabora na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

III.

Hrvatski sabor će biti pokrovitelj svih događanja kojima će se obilježiti "Godina Marina Držića".

IV.

Ministarstvo kulture zadužuje se za operativnu provedbu programa kojima će se obilježiti "Godina Marina Držića".

V.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Narodnim novinama.

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

**PREDSJEDNIK
HRVATSKOGA SABORA**

O B R A Z L O Ž E N J E

U 2008. godini navršit će se točno 500 godina otkako se u Dubrovniku rodio Marin Držić.

Marin Držić, s nadimkom Vidra (Dubrovnik, 1508. - Venecija, 1567.), bio je pjesnik, dramatičar i mislilac iznimno nemirna života, dubokog osjećaja za suvremenu mu zbilju, virtuozne sposobnosti da viđeno pretvori u istinsku poeziju – prije svega poeziju scene. Potekao je iz poznate pučanske trgovačke obitelji. Podaci o njegovu životu nepotpuni su, kontroverzni i čitaju se kao uzbudljiv roman. Mnogi autori, koji su o njemu pisali, posezali su stoga za oblikom beletrizirane biografije.

Bio je svjetski putnik, svjetovni svećenik, glumac, orguljaš u crkvi, student i studentski rektor u Sieni i bučan sudionik u njezinu studentskom životu, spretan priređivač zabava i maskarata, povratnik u rodni grad, tajnik grofa Rogendorfa, zatim kapelan mletačke nadbiskupije i urotnik protiv vlastitoga grada u poznatim pismima vojvodi Cosimu I. Mediciju 1566. Sve to bogato životno iskustvo Držić je pretočio u živo književno stvaralaštvo koje su visoko vrednovali, ne samo domaći, nego i strani književni historioografi i teatrolozi.

Kao i većina renesansnih pisaca započeo je ljubavnom poezijom u duhu vladajućeg petrarkizma objavivši 1551. u Veneciji zbirku *Pjesni Marina Držića ujedno stavljene s mnogim družim lijepim stvarmi*. Do nas je doprlo drugo i treće izdanje iz 1607. i 1630. godine. Najveće estetske domete ostvario je kao dramatičar, u različitim oblicima pastoralnog teatra te u tzv. eruditskoj komediji. Njegovi dramski tekstovi, koje su izvodile amaterske družine, izazivali su dubrovačku vlastelu koja je u njima vidjela pobunu protiv zadanog poretka i opasnost za oligarhijsku vlast.

Pisac visoke književne kulture, Držić je u svome djelu vješto stopio domaću pučku tradiciju i dubrovačke literarne prethodnike (strica Džoru Držića, Mavra Vetranovića i Nikolu Nalješkovića) s antičkom tradicijom, suvremenom talijanskom eruditskom komedijom i kazalištem nastalim na njezinim zasadama. Estetski rezultat takve sinteze jest djelo kome u to doba nema premca u Europi. Preuzimajući iz spomenutih tradicija osnove poetike i komediografske tehnike, kao i repertoar motiva i tema, Marin Držić je stvorio vlastiti, originalni komični teatar, utemeljen u domaćoj društvenoj i jezičnoj stvarnosti. Držićeve komedije i pastorele dovode na pozornicu lako prepoznatljiv svijet našijenaca, vila i satira u kojem se često, kao u izokrenutom zrcalu, prepoznaju sve značajke njegova vremena. Kao pjesnik vedre, renesansne glume, poznavao je mane i poroke svojih suvremenika, vješto ocrtavajući svijet škrtaca (na tragu Plautove *Aulularije*), senilnih staraca, slugu, probisvijeta i rogonja. Izrazio je draž pučkog govora i progovorio višesložnim narodnim jezikom. U skupini djela pastoralnog predznaka izdvaja se pastirska igra *Tirena*, koja je imala premijeru 1549., karnevalska komedija *Novela od Stanca* 1551., u kojoj je do punog izražaja došao Držićev smisao za stvaranje situacijske komike. Vrhunski domet ostvario je u komediji *Dundo Maroje*, izvedenoj 1551. u gradskoj vijećnici. U njoj nemilosrdno secira dubrovačko društvo i neuralgična mjesta njegove klasne strukture. U tom djelu, koje specifičnim idiomom razbija konvencije eruditske drame, Držić se pokazuje i misliocem o vremenu u kojem živi i o prilikama koje ga okružuju. Na pozornici njegovi likovi predstavnici su svih slojeva dubrovačkoga društva, njihov humor stvara kompleksni prostor propitivanja gotovo svih aspekata tadašnjega i budućega života.

Rođen više od sto godina prije Molièrea i pola stoljeća prije Shakespearea, Marin Držić nije samo najveći hrvatski dramatičar nego i veliko ime na zemljovidu europske književnosti. Njegov opus, po svim parametrima, može se staviti uz bok najvećih renesansnih autora.

Vlada Republike Hrvatske smatra da Marinu Držiću kao književniku treba na dostojan i prikladan način obilježiti 500-tu godišnjicu rođenja.

Stoga Vlada Republike Hrvatske upućuje prijedlog Hrvatskome saboru da 2008. godinu proglasi "Godinom Marina Držića" u Republici Hrvatskoj.

Također, Vlada Republike Hrvatske predlaže da se osnuje Počasni odbor koji će pripremiti program obilježavanja "Godine Marina Držića". U navedeni odbor imenovat će se predstavnici Hrvatskoga sabora, Vlade Republike Hrvatske, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, te pojedinci i predstavnici uglednih znanstvenih organizacija i institucija.

Hrvatski sabor bi bio pokrovitelj svih događanja kojima će se obilježiti "Godina Marina Držića", a za operativnu provedbu programa zadužuje se Ministarstvo kulture.